

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520201960
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3520201960.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a členiek senátu JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Zuzany Slušnej, v spore žalobcu: A. B., narodeného dňa XX.XX.XXXX, bytom C. XX, proti žalovanému: D. E. C., F., so sídlom G. H. X, C., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3.375,40 eur a o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28. októbra 2022, č. k. 4Csp/36/2020-109, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.), o trovách konania rozhodol tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu (výrok II.).

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že právny predchodca žalovaného I. J. K., F. ako veriteľ a žalobca ako dlžník, uzatvorili dňa 27.06.2014 Zmluvu o poskytnutí pôžičky - Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalovaného žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- eur, splatný v 60-tich mesačných splátkach po 139,59 eur (vrátane poistenia). Celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, predstavovala sumu 8.375,40 eur. Fixná ročná úroková sadzba vo výške 25 %, RPMN vo výške 25 %, priemerná RPMN vo výške 18,90 %. Prvá splátka splatná bola dňa 20.07.2014 a termín konečnej splatnosti bol stanovený na jún 2019. Z prehľadu úhrad vyplýva, že predmetný úver žalovanému splatil. Zo súhrnnej informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrtrok 2014 vyplýva, že RPMN pre ostatné spotrebiteľské úvery vo výške od 1.500,- eur do 6.500,- eur vrátane, so splatnosťou od 1 do 5 rokov, bola RPMN vo výške 18,90 %. V konaní nebolo sporné, že žalobca úver právnenému predchodcovi žalovaného v dohodnutom rozsahu splatil ešte pred podaním žaloby.

3. Súd prvej inštancie po posúdení obsahu spotrebiteľskej zmluvy mal za preukázané, že predložená úverová zmluva je platným právnym úkonom, ktorý obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca namietal, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., t. j. termín konečnej splatnosti úveru. Súd prvej inštancie poukázal na to, že termín konečnej splatnosti bol v zmluve presne definovaný mesiacom a rokom (06/2019), pričom v zmluve bol hneď vedľa uvedený termín prvej splátky (20.07.2014), ako aj deň splatnosti ďalších splátok vždy k 20. dňu v mesiaci. Zo zmluvy nie je možné

vyvodit' iný záver, než, že splátky úveru sú vždy zročné k 20. dňu kalendárneho mesiaca. To platí aj pre poslednú 60. splátku zročnú v júni 2019. Rovnako nie je správne tvrdenie žalobcu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tento právny názor je výsledkom nesprávnej interpretácie ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. v minulosti, pričom v posledných rokoch bol judikatúrou aj Najvyššieho súdu SR rovnako prekonaný. Svedčí o tom aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018. Žalobca ako dlžník z obsahu zmluvy presne poznal výšku splátky (zahŕňajúcu istinu a úrok), pričom jasným, zrozumiteľným spôsobom mu boli poskytnuté všetky informácie potrebné pre riadne plnenie jeho povinností zo zmluvy.

4. Pokiaľ ide o námietky žalobcu, že v zmluve je dohodnutá neprimeraná odplata za poskytnutie úveru (25 %), ktorá podstatne prevyšuje prípustnú odplatu podľa § 53 ods. 6 OZ, takéto porušenie súdom prvej inštancie zistené nebolo. K uzatvoreniu predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo dňa 27.06.2014, t. j. v 2. štvrtroku 2014. Výška odplaty pre zmluvy uzatvorené v tomto období sa spravovala § 53 ods. 6 OZ v spojení s prechodným ustanovením § 10d ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., v zmysle ktorého za najvyššiu prípustnú výšku odplaty sa považovala odplata, ktorá nesmela prevýšiť dvojnásobok úrokových mier úverov pre domácnosti zverejňovaných na webovom sídle Národnej banky Slovenska ako súčasť úrokovej štatistiky za prvý mesiac kalendárneho štvrtroka predchádzajúceho uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Prvým mesiacom štvrtroka predchádzajúceho uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy bol január 2014. V tomto mesiaci bola úroková miera pri porovnateľných úveroch (spotrebiteľské a ostatné úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov) vo výške 12,91 % ročne. Dvojnásobok tejto hodnoty, ktorý limituje najvyššiu prípustnú výšku odplaty podľa zákona, predstavuje 25,82 %. Je zrejmé, že predložená úverová zmluva tento limit v prípade odplaty neprekročila, pretože dohodnutá odplata bola vo výške 25 %.

5. Vo vzťahu k namietanej výške RPMN súd prvej inštancie nezistil, že by táto bola v zmluve uvedená v neprospech spotrebiteľa, čo by mohlo mať za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z.. V zmluve uvedená RPMN 25 % zodpovedá výške úrokovej sadzby, ktorá predstavuje jediný náklad, ktorý bol žalobca povinný zaplatiť nad rámec istiny v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, keďže neboli medzi stranami dohodnuté žiadne iné poplatky ani poistenie.

6. Pokiaľ ide o tvrdenú neprijateľnosť zmluvnej podmienky (podľa § 53 ods. 1 OZ) spočívajúcej v prenesení dôkazného bremena vo veci oboznámenia sa spotrebiteľa s úverovými podmienkami, žalobca žiadnym spôsobom neoznačil ani nekonkretizoval ustanovenie zmluvy, z ktorého by takéto dojednanie malo vyplývať. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalobcu týkajúce sa neprijateľnosti zmluvných dojednaní upravujúcich doručovanie písomností, ktoré je upravené v čl. VI. bod 14 úverovej zmluvy. Z tohto zmluvného dojednania je zrejmé, že spotrebiteľ má zaručene vytvorenú možnosť všetky veriteľom doručované zásielky riadne prevziať na adrese, ktorú veriteľovi oznámil. Až v prípade, ak by spotrebiteľ riadne doručované zásielky na tejto adrese nepreberal a tieto sa odosielateľovi vrátili ako nedoručené, môže nastúpiť fikcia doručenia. Takáto úprava len kopíruje zákonnú úpravu v procesných predpisoch, pričom chráni veriteľa len v tých prípadoch, ak by dlžník vlastnou pasivitou znemožňoval doručenie písomností veriteľa. Takéto dojednanie nemôže mať povahu neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 OZ.

7. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou sú aj tie ustanovenia zmluvy, ktoré inkorporujú do zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty, pretože vyžadujú zo strany spotrebiteľa, aby takúto ponuku výslovne odmietol. Z úverovej zmluvy vyplýva, že žalobca ako spotrebiteľ túto ponuku v zmluve výslovne odmietol, a to začiarňutím príslušných políčok v čl. V. v bode 2 a v bode 3 úverovej zmluvy. Je zrejmé, že poukazovanie na potenciálnu neprijateľnosť tohto ustanovenia je účelové, keďže mu toto ustanovenie nemohlo spôsobiť žiadnu ujmu. Ak by aj dlžník nezačiarkol možnosť, že odmieta vydanie kreditnej platobnej karty, neznamenalo by to automatické poskytnutie, resp. nanútenie ďalšieho úveru, ale má to povahu žiadosti o vydanie kreditnej karty. Ak by aj došlo k vydaniu platobnej karty, je vecou spotrebiteľa, či by takto poskytnutý úver aj skutočne čerpal a následne tento dlh splácal, alebo nie. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nepovažoval ani toto ustanovenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere netrpí žiadnymi vadami, ktoré by mohli spôsobiť jej čo i len čiastočnú neplatnosť alebo mali za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa zákona č. 129/2010 Z. z. Žalobcovi nemohlo vzniknúť bezdôvodné

obohatenie na úkor žalovaného, preto súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2, § 25d zákona č. 129/2010, § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 10d ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a uviedol, že súd prvej inštancie ignoroval posúdenie zmluvy Komisiou na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách zriadenou Ministerstvom spravodlivosti SR a jej stanovisko, že úverová zmluva, ktorú uzavrel žalobca so žalovaným, obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a môže sa považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Súd nesprávne vykladá ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré upravuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať RPMN, výšku, počet a frekvenciu splátok, termín konečnej splatnosti. Tieto údaje v úverovej zmluve absentujú, čo uvádza aj Komisia. Je povinnosťou veriteľa, aby zabezpečil všetky podstatné náležitosti, ktoré podľa zákona má úverová zmluva obsahovať. Odmieťa tvrdenie súdu, že každému je zo znenia zmluvy zrejmé, kedy nastáva konečná splatnosť úveru, toto tvrdenie nie je ničím podložené. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017. Súd konštatoval, že zmluva je v súlade s platnou právnou úpravou aj v časti výšky odplaty, ktorá je vo výške 25 % primeraná a neprekročila dvojnásobok úrokovej miery úverov podľa údajov z NBS vo výške 25,82 %. Aj napriek tomu, že túto výšku úroková sadzba žalovaného neprekročila, výrazne sa jej priblížila, keď 0,82 % je len zanedbateľnou časťou odplaty. Za podstatné prevýšenie primeranej odplaty považujú súdy všeobecne už prekročenie cez 20 %. Žalobca pri požičaní sumy 5 000 eur vrátil žalovanému sumu 8 375,40 eur, teda odplata vzhľadom k požičanej sume je vo výške 3 375,40 eur, čo je až 67,50 %. Súd nesprávne právne posúdil dôkazy a úverová zmluva nie je v súlade s platnou právnou úpravou, ide tu o neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo konštatuje aj Komisia. S uvedeným súvisí aj výška RPMN, ktorá je vzhľadom k výške úrokovej sadzby neprimeraná v neprospech spotrebiteľa. V zmluve absentuje výpočet RPMN, uvedený je iba všeobecný vzorec, v ktorom sa bežný spotrebiteľ nemôže vyznať. Pri použití kalkulačky NBS by mala byť uvedená RPMN vo výške 26,13 %, teda pôvodná RPMN vo výške 25 % je uvedená nesprávne, čo zakladá bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Je nepravdepodobné, aby sa RPMN rovnala výške úrokovej sadzby. Podľa súdu neunesol dôkazné bremeno v časti neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa oboznámenia spotrebiteľa s úverovými podmienkami. Uviedol, že už v žalobe tvrdil, že žalovaný sa obhajoval tým, že žalobca vedel, akú zmluvu a za akých podmienok podpisuje, pričom žalobca nemá právne vzdelanie a v dobrej viere podpísal úverovú zmluvu tak, ako ju žalovaný predložil. Nesúhlasí s tým, že zmluvná podmienka upravujúca doručovanie písomností je upravená rovnovážne pre obe strany, nakoľko fikcia doručenia sa vzťahuje iba na žalobcu a nie aj na žalovaného. Táto podmienka je jednostranná a podľa § 53 OZ je neprijateľná. Súd sa nestotožnil ani s jeho tvrdením, že neprijateľnou podmienkou sú aj ustanovenia zmluvy, ktoré inkorporujú do zmluvy o úvere aj žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty. Už len samotná skutočnosť, že žalovaný túto podmienku zahrnul do úverovej zmluvy a vyžadovalo sa odmietnutie kreditnej karty, bol spotrebiteľ vystavený nebezpečenstvu a ďalšiemu úverovému zaťaženiu. V praxi praktiky žalovaného zahŕňali automatické zaslanie kreditnej karty, čo znamenalo poskytnutie revolvingového úveru. S vydaním a vedením takejto karty sú spojené aj nemalé poplatky, ktoré účtujú aj v prípade, ak túto kartu spotrebiteľ nevyužíva. Preto aj táto zmluvná podmienka je neprijateľnou. Poukázal na znenie § 53c Občianskeho zákonníka v znení od 01.01.2015 a dôvodil, že v čase prijatia zmeny tohto ustanovenia bola zmluva uzavretá. Mal za to, že v konaní došlo k prietahom po vyhlásení rozhodnutia do doby jeho vypracovania a vyčítal súdu prvej inštancie, že ho nevyzval k späťvzatiu žaloby. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca odkazoval predovšetkým na stanovisko, ktoré mu poskytol Odbor ochrany spotrebiteľa Ministerstva spravodlivosti SR. Ako je v tomto stanovisku viackrát uvedené, jedná sa len o právny názor, ktorý nemá všeobecne záväzný právny charakter a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru prináleží jedine súdu. Nestotožnil s názorom Ministerstva spravodlivosti SR a stanovisko považuje vo viacerých bodoch za nesprávne, čo potvrdzuje aj rozsudok. S rozsudkom súdu prvej inštancie sa stotožnil a navrhol, aby odvolací súd tento rozsudok potvrdil ako vecne správny.

10. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že ako spotrebiteľ, ako slabšia strana, využil posúdenie úverovej zmluvy Komisiou na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola práve na tento účel zriadená. Komisia posudzuje podnety od

občanov na nekalé obchodné praktiky a všeobecne zmluvné podmienky, ktoré sú podľa nich v rozpore so zákonom, koná aj z vlastného podnetu. Nesúhlasí s tým, že stanovisko Komisie je nesprávne, nakoľko Komisia je zložená z odborníkov z Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva hospodárstva SR, NBS, Ministerstva financií SR, Ústredného inšpektorátu SOI, jej činnosť je upravená právnymi predpismi SR. Komisia bola zriadená Ministerstvom spravodlivosti SR ako poradný orgán pre spotrebiteľov a na ochranu ich práv. Ministerstvo spravodlivosti SR je ústredný orgán štátnej správy pre súdy, teda posúdenie úverovej zmluvy Komisiou treba brať ako riadny dôkaz v konaní, ktorý je vypracovaný odborníkmi z viacerých oblastí. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, predložená úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, preto žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil ako vecne správny.

12. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebný ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

13. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalobcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Odvolacie námietky žalobcu boli totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd prvej inštancie dôsledne zaoberal a so všetkými námietkami sa náležite vysporiadal. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia strán sporu mal preukázané a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám § 220 CSP. Námietky žalobcu uvedené v podanom odvolaní, ktoré uplatnil už v konaní pred súdom prvej inštancie, preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané ani tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

14. Žalobca v podanom odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a tvrdil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí a mal za to, že úverová zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a z dôvodu absencie podstatných náležitostí v úverovej zmluve (RPMN, výška odplaty, termín konečnej splatnosti) v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Uvedené odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie.

15. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje svoje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne názory.

16. Nemožno pochybovať o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka založeného medzi žalobcom ako spotrebiteľom a právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na tento spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, v ktorom má pôvod v konaní uplatňovaný nárok, súd prvej inštancie zákonu zodpovedajúcim spôsobom, vychádzajúc z princípu ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu, posúdiac, že naň dopadajú normy spotrebiteľského práva, podrobil ex offio prieskumu obsah zmluvy o tomto úvere z hľadiska toho, či obsahovala zákonné náležitosti. V posudzovanej veci bola zmluva o úvere uzavretá dňa 27.06.2014, preto sa na ňu vzťahovali ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia tejto zmluvy. V zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona sú stanovené obligatórne náležitosti, ktoré každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (§ 43 Občianskeho zákonníka), aby zmluva o spotrebiteľskom úvere

bola perfektným právnym úkonom. Ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona stanovuje sankciu pre veriteľa vo forme bezúročnosti úveru a bez poplatkov v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), s), r) a y). Sankcionovanie povinnosti poskytovateľa spotrebiteľského úveru vyplývajúcej zo zákona č. 129/2010 Z. z. uvedené v § 11 ods. 1 je primerané vzhľadom k závažnosti porušenia povinnosti poskytovateľa úveru, ktorým sa zabezpečí cieľ, t.j. ochrana spotrebiteľa a tento následok odradí poskytovateľa úveru od konania, ktoré nezodpovedá cieľu a to, aby spotrebiteľovi bolo umožnené poznať podmienky zmluvného vzťahu, do ktorého vstupuje a rozsahu povinnosti plniť (rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15).

17. Súd prvej inštancie, vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, si zákonu zodpovedajúcim spôsobom splnil svoju povinnosť ex offo, t.j. z úradnej povinnosti podrobiť zmluvu kontrole z hľadiska dodržania noriem spotrebiteľského práva, a to nielen z hľadiska danosti obligatórnych náležitostí zmluvy uvedených v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj zisťovania, či zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky formulované v neprospech spotrebiteľa (§ 53 Občianskeho zákonníka) a s jeho záverom, že zmluva má predpísané zákonné náležitosti a zároveň neboli zistené neprijateľné zmluvné podmienky sa identifikuje tiež odvolací súd.

18. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že v úverovej zmluve absentuje termín konečnej splatnosti úveru (deň, mesiac, rok). V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/69/2020 zo dňa 30.11.2021 (R16/2022), v zmysle ktorých eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2018 nemožno od dodávateľov (veriteľov) žiadať, aby v nich uvádzali presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádzalo tento pojem („termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“), je za použitia eurokonformného výkladu práva možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len vyjadruje požiadavku na uvedenie dĺžky, či doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dovolací súd uzatvoril, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je nutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okrem doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru dokonca v podobe konkrétneho dátumu. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t.j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c) Smernice. Vyslovenému názoru predchádzala analýza Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15. Zhodne s uvedenými právnymi závermi dovolacieho súdu, odvolací súd konštatuje, že v texte predmetnej úverovej zmluvy je primerane a dostatočným spôsobom určený termín konečnej splatnosti posudzovaného spotrebiteľského úveru. Zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okamih, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver, a to jún 2019 (v úverovej zmluve uvedené 06/2019), pričom splatnosť každej splátky bola explicitne dohodnutá do 20. dňa v mesiaci.

19. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili žalobca s právnym predchodcom žalovaného, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť na splácanie bežných úrokov a poplatkov. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej-ktorej splátke pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Zmluva o úvere na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky (§ 9 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z.). Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť

požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/22/2021).

20. Neobstojí ani námietka žalobcu, že v úverovej zmluve absentuje výpočet RPMN, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020, ktorý konštatoval, že zo znenia ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým ani teleologickým výkladom daného zákonného ustanovenia. Zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neuvádza uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Z uvedených dôvodov odvolací súd má za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky potrebné predpoklady použité na výpočet RPMN, kedy RPMN uvedená v úverovej zmluve vo výške 25 % zodpovedá výške poskytnutého úveru, výške mesačnej splátky, počtu mesačných splátok a výške úrokovej sadzby, pričom z úverovej zmluvy nevyplývajú žiadne iné poplatky, ktoré by neboli zahrnuté do mesačnej splátky a zohľadnené pri výpočte RPMN.

21. V odvolaní žalobca ďalej namietal neprimeranosť výšky odplaty, resp. úrokovej sadzby vo výške 25 % uvedenej v úverovej zmluve.

22. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 1 ods. 1, 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Odplata podľa odseku 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení podľa odseku 3 za rok.

24. Podľa § 10d ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ak dôjde k poskytnutiu peňažných prostriedkov spotrebiteľovi v období po 31. máji 2014 a pred 1. septembrom 2014, odplatou sa na účely tohto nariadenia vlády rozumie odplata obvykle požadovaná bankami a pobočkami zahraničných bánk podľa § 1 ods. 1 až 3 za úvery alebo pôžičky v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a za najvyššiu prípustnú výšku odplaty sa považuje odplata, ktorá nesmie prevýšiť dvojnásobok úrokových mier úverov pre domácnosti zverejňovaných na webovom sídle Národnej banky Slovenska ako súčasť úrokovej štatistiky za prvý mesiac kalendárneho štvrtroka predchádzajúceho uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy; úverom alebo pôžičkou sa rozumie aj obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

25. V preskúmvanej veci v úverovej zmluve uzatvorenej dňa 27.06.2014 bol dohodnutou odplatou úrok vo výške 25 % ročne. V zmysle už vyššie citovaného ustanovenia § 10d ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. treba na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty použiť úrokové miery úverov pre domácnosti zverejňované Národnou bankou Slovenska, a to za prvý mesiac kalendárneho štvrtroka predchádzajúceho uzavretiu úverovej zmluvy. V prejednávanej veci prvým mesiacom kalendárneho štvrtroka, ktorý predchádzal uzatvoreniu úverovej zmluvy (jún 2014) bol január 2014, kedy bola úroková miera pri porovnateľných úveroch, a to pri spotrebiteľských a ostatných úveroch so splatnosťou od 1

do 5 rokov, vo výške 12,91 % ročne. Dvojnásobok tejto hodnoty (§ 10d ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.) predstavuje 25,82 %. Z uvedeného vyplýva, že ročnú úrokovú sadzbu vo výške 25 % dohodnutú v predmetnej zmluve uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, nie je možné považovať za neprímeranú a rozpornú s dobrými mravmi.

26. Žalobca namietal neprijateľnosť zmluvnej podmienky, a to dojednanú fikciu doručenia v článku VI. bod 14 úverovej zmluvy v znení: „Oznámenia zaslané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú a doručené okamihom, kedy Klient príslušnú zásielku obdrží“. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 vyplýva, že fikcia doručenia zásielky (v danej veci upravená v článku VI., v bode 14 úverovej zmluvy) - zásielka sa považuje za doručení dňom jej vrátenia odosielajúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom na adrese uvedenej naposledy adresátom, neodporuje ustanoveniu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje neprijateľnosť zmluvných podmienok, pretože nespôsobuje nevýhodnosť pre spotrebiteľa a je v súlade s ustanoveniami upravujúcimi zmluvnú voľnosť strán. Námietka neprijateľnej zmluvnej podmienky - fikcie doručenia vznesená žalobcom tak dôvodná nebola.

27. Žalobca taktiež v odvolaní namietal, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré inkorporuje do úverovej zmluvy aj žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty. Odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje a konštatuje, že žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť uvedenú ponuku o vydanie kreditnej karty prijať alebo odmietnuť, a to v článku V. v bode 2 a 3 úverovej zmluvy, kreditná platobná karta tak žalobcovi ako spotrebiteľovi nebola vydaná automaticky a odmietnutie možnosti týkajúcej sa vydania kreditnej platobnej karty tak nebolo ani podmienkou pre poskytnutie spotrebiteľského úveru, preto uvedené nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá by spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

28. Odpoveď na žiadosť zo dňa 29.05.2018, ktorú vypracovalo Ministerstvo spravodlivosti SR, odbor ochrany spotrebiteľa, nie je pre súd právne záväzná, ide len o poskytnuté stanovisko vo vzťahu k úverovej zmluve, pričom v odpovedi na žiadosť je výslovne uvedené, že určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, závisí výlučne od posúdenia a rozhodnutia súdu.

29. S poukazom na prezentovanú právnu argumentáciu, ani odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nekonštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a teda vznik bezdôvodného obohatenia. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.06.2014 obsahovala všetky náležitosti predpokladané zákonom č. 129/2010 Z. z. a zároveň neobsahovala žiadnu neprijateľnú zmluvnú podmienku.

30. Žalobca poukázal na malé písmo v úverovej zmluve, ktorého veľkosť bola v zmysle § 53c Občianskeho zákonníka od 01.01.2015 stanovená na 1,9 mm, pričom táto právna úprava bola už prijatá v čase uzavretia úverovej zmluvy. K uvedenej námietke odvolací súd udáva, že z ust. § 53c Občianskeho zákonníka síce vyplýva, že ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí, a že ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch, ktoré so spotrebiteľskou zmluvou súvisia, nesmú byť uvedené pre spotrebiteľa nečitateľným a menším písmom, ako ustanoví vykonávací predpis, s tým, že zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná, avšak § 1b nariadenia č. 87/1995 Z. z. v znení nariadenia č. 141/2014 Z. z. upravujúci veľkosť písma v spotrebiteľskej zmluve a súvisiacich dokumentoch nadobudol účinnosť až od 01.01.2015. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá dňa 27.06.2014. Uvedená námietka žalobcu preto nemohla byť dôvodná.

31. Ak žalobca namietal, že súd ho mal vyzvať na späťvzatie žaloby už v úvode sporu, odvolací súd zdôrazňuje, že predpoklady pre aplikáciu ust. § 138 CSP (zjavne nedôvodná žaloba) v danej veci neboli splnené.

32. Námietka žalobcu poukazujúca na prieťahy v súdnom konaní sa javí ako dôvodná, nemal však žiaden vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej.

33. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vrátane výroku o trovách konania, ktorý nebol žalobcom vecne spochybnený, ako vecne správny potvrdil.

34. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný, priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

35. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).